

POLICY BRIEF: Perintöveron korvaaminen luovutusvoittoverolla olisi kallis ja kasvun tavoittelun kannalta tehoton toimi

Kokoomus on esittänyt julkisuudessa perintöveron korvaamista luovutusvoittoverolla. Kyseessä olisi erittäin kallis toimi, jonka vaikutukset kasvuun jäisivät tutkimusten mukaan vähäisiksi. Muutoksesta hyötyisivät lähinnä kaikista varakkaimmat suvut, joissa varallisuutta siirrettäisiin eteenpäin välittömästi lakimuutoksen astuttua voimaan. Valtaosalla perinnönsaajista verotus sen sijaan kiristyisi.

Perintö- ja lahjaveron korvaaminen luovutusvoittoverolla leikkaisi verotuloja sadoilla miljoonilla euroilla

Perintöverolla on olennainen ja kasvava rooli valtion tulonlähteenä. Vuonna 2025 perintö- ja lahjaveroa kerättiin yli miljardi euroa. Vuotta aiemmin verokertymä ylsi kaikkien aikojen ennätykseen ollen lähes 1,3 miljardia euroa.¹ Suurten ikäluokkien myötä verokertymän voi olettaa kasvavan entisestään tulevina vuosina.

Perintöveron korvaaminen luovutusvoittoverolla pienentäisi valtion verokertymää merkittävästi. Valtiovarainministeriö arvioi keväällä 2025, että ensimmäisten vuosien veromenetys nousisi 700–900 miljoonaan euroon vuodessa². Pidemmällä tähtäimellä veromenetys laskisi hieman ensimmäisistä vuosista, mutta ylittäisi silti useisiin satoihin miljooniin.

Muutos hyödyttäisi varakkaimpia kiristäen samalla pienten perintöjen verotusta

Muutos hyödyttäisi ennen kaikkea kaikista varakkaimpia. Varakkaimpien kohdalla siirtyminen luovutusvoittoveroon johtaisi tilanteeseen, jossa perinnöistä ei monessa tapauksessa maksettaisi veroa lainkaan, sillä omaisuuden realisoinnille ei usein ole tässä ryhmässä tarvetta. Samaan aikaan pienempien perintöjen verotus kiristyisi, kun luovutusvoittoveroa joutuisi maksamaan myös perintöveron nykyisen alarajan (30 000 euroa) alle jäävistä perinnöistä. Kaikista saaduista perinnöistä noin 60 prosenttia on ollut viime vuosina verovapaita perintöveron alarajan alle jäävän arvon vuoksi³. Jatkossa verovapaiden perintöjen osuus nousee entisestään, koska alaraja nostettiin vuoden 2026 alusta alkaen 20 000 eurosta 30 000 euroon.

Pienempien perintöjen kohdalla perityn omaisuuden realisointi on isoja perintöjä yleisempää. Tyypillisessä tilanteessa perintö koostuu pääosin perinnönjättäjän käytössä olleesta

¹ Verohallinto. (2026). Verotulojen kehitys vuonna 2025. Haettu 17.3.2026 osoitteesta <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/tilastot/verotulojen-kehitys/aiemmat-vuodet/vuosi-2025/>

² Valtiovarainministeriö. (7.4.2025). Arvio perintö- ja lahjaverosta luopumisen taloudellisista vaikutuksista. Haettu 20.3.2026 osoitteesta https://vm.emmi.fi//zKJgMk69Zt6v/a/gvvB_Bs6-tZZ

³ Tilastokeskus. (2024). Kenelle määrätään paljon perintöveroa? – Tilastotietoa perintöverojen jakautumisesta. Työpaperi 1/2024, s. 6. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-244-718-0>

asunnosta. Jos perijöitä on useampi, on asunnon myynti usein tarpeen, jotta perinnönjako voidaan suorittaa. Näissä tilanteissa verorasitus nousisi luovutusvoittoveroon siirtymisen seurauksena olennaisesti. Alla esitetty Veronmaksajain Keskusliiton laatima taulukko havainnollistaa hyvin muutoksen vaikutuksia eri kokoisten perintöjen kohdalla⁴.

Esimerkkejä perintöveron korvaamisesta luovutusvoittoverolla

Oletukset: Perinnönsaaja veroluokassa 1 (lähisukulaiset), ei puoliso- tai alaikäisyysvähennystä, luovutusvoittoverotuksessa koko perintö on realisoitavaa omaisuutta (esim. asunto/kiinteistö), ja se myydään 40 % hankintameno-olettamalla.

Verotettava perintö-osuus, myyntihinta / perinnönsaaja	Perintövero, €	Verotettava luovutusvoitto, €	Pääomatulovero, €	Verojen ero, €
25 000 €	-	15 000	4 500	4 500
30 000 €	100	18 000	5 400	5 300
50 000 €	1 800	30 000	9 000	7 200
100 000 €	8 000	60 000	19 200	11 200
200 000 €	21 000	120 000	39 600	18 600
300 000 €	37 000	180 000	60 000	23 000
500 000 €	69 000	300 000	100 800	31 800

Lähde: Veronmaksajain Keskusliitto

Nykyisellään perintövero on Suomessa progressiivinen vero ja sillä on tärkeä rooli varallisuuserojen hillitsijänä. Perintö- ja lahjaveron korvaaminen myyntivoittoverolla vähentäisi verojärjestelmän progressiivisuutta. Samalla se lisäisi perintöihin liittyviä verosuunnittelumahdollisuuksia, kun perintö olisi edullisempaa saada rahana mahdollisesti realisoitavan omaisuuden sijaan.

Tutkimusten mukaan perintöverosta luopuminen ei saisi aikaan kasvua

Perintöveron poistoa on perusteltu muun muassa kasvun tukemisella ja sukupolvenvaihdojen helpottamisella. Tutkijat ovat kuitenkin varsin yksimielisiä siitä, ettei perintöveron poistolla olisi olennaisia vaikutuksia kasvuun⁵. Tähän johtopäätökseen päädyttiin myös valtiovarainministeriön VATT:ilta tilaamassa vuosi sitten julkaistussa selvityksessä⁶. Ylipäättään perintöveroa pidetään varsin hyvänä veromuotona⁷ muun muassa

⁴ Veronmaksajain Keskusliiton laatima taulukko julkaistu Taloussanomissa: Pitkänen P. (16.3.2026). Katso, miten perintö-veron poisto vaikuttaisi erikokoisiin perintöihin. Taloussanomien Haettu 20.3.2026 osoitteesta <https://www.is.fi/taloussanomien/art-2000011882007.html>

⁵ Sajari, P. (26.1.2025). Hallitus harkitsee perintö-veron poistamista: Talous-tieteilijät tyrmäävät. Helsingin Sanomat. Haettu 20.3.2026 osoitteesta <https://www.hs.fi/talous/art-2000010940690.html>

⁶ VATT. (2.4.2025). VATT: Perintöveron korvaaminen luovutusvoittoverolla ei toisi merkittävää talouskasvua. Tiedote. Haettu 20.3.2026 osoitteesta <https://vatt.fi/-/vatt-perintoveron-korvaaminen-luovutusvoittoverolla-ei-toisi-merkittavaa-talouskasvua>

⁷ Ks. esim. Ekonomistikone. (21.11.2017). Perintövero on ekonomistien mielestä yksi vähiten huonoimmista veroista. Haettu 17.3.2025 osoitteesta <https://www.ekonomistikone.fi/kysymys-perinto/>

siksi, että sillä on hyvin vähän työnteon tai yrittämisen kannusteita heikentäviä ohjausvaikutuksia.

Perintöveron korvaaminen luovutusvoittoverolla voisi myös johtaa ei-toivottuihin lukkiutumisvaikutuksiin, kun verotus kannustaisi perinnönsaajia pidättäytymään omaisuuden myynnistä. Tästä voisi aiheutua lisäkitkaa jo ennestään huonossa vedossa oleville asuntomarkkinoille. Samalla myyntien viivästyttäminen haittaisi pääomien tehokasta kohdistumista ja olisi siten talouden kannalta haitallista.

Monet kansainväliset instituutiot suosittelevatkin päinvastaisia toimia. Esimerkiksi talousjärjestö OECD on katsonut, että perintöverojen roolia tulisi kasvattaa nykyisestä. OECD:n mukaan tätä puoltavat niin taloudelliseen tehokkuuteen kuin taloudelliseen tasa-arvoonkin liittyvät syyt⁸.

Sukupolvenvaihdosten helpottamiseen perintöveron poisto huono ratkaisu

Myös sukupolvenvaihdosten sujuvoittamiseen perintöveron poisto olisi varsin erikoinen ratkaisu, sillä yritysvarallisuus muodostaa vain noin 8 prosenttia perintöjen kokonaisarvosta⁹. Lisäksi sukupolvenvaihdoksia tuetaan jo nykyisellään 180 miljoonan euron vuotuisella verotuella¹⁰.

Sukupolvenvaihdoshuojennuksen soveltuessa perinnön verotus jää hyvin kevyeksi. Lahjamuotoisissa huojennustapauksissa, joita on 87 prosenttia kaikista huojennetuista sukupolvenvaihdoksista, keskimääräinen veroaste on jäänyt viime vuosina keskimäärin 3,7 prosenttiin, kun se ilman huojennusta olisi yltänyt 16 prosenttiin¹¹. Sukupolvenvaihdoshuojennusta onkin luonnehdittu varsin anteliaaksi, ja sen leikkaamiselle olisi vahvoja perusteita. Huojennuksen leikkaamista puoltavat myös lukuisat nykymuotoiseen huojennukseen liittyvät perustavanlaatuiset ongelmat, joita on käsitelty tarkemmin muun muassa Finnwatchin Veropohjan Aukot -raportissa¹².

Perintö- ja lahjaverosta luopuminen olisi räikeässä ristiriidassa velkajarrusopimuksen kanssa

tai Sajari, P. (26.1.2025). Hallitus harkitsee perintö-veron poistamista: Talous-tieteilijät tyrmäävät. Helsingin Sanomat. Haettu 17.3.2026 osoitteesta: <https://www.hs.fi/talous/art-2000010940690.html>

⁸ OECD. (2021). Inheritance Taxation in OECD Countries. OECD Tax Policy Studies, No. 28, s. 137. <https://doi.org/10.1787/e2879a7d-en>

⁹ Matikka, T., Alasalmi, J., Giacobasso, M. et al. (2025). Selvitys perintöveroista ja siirtymisestä perintöverosta luovutusvoittoveroon. VATT Muistiot 77, s. 50. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-274-307-7>

¹⁰ Valtiovarainministeriö. (23.9.2024). Verotuet 2023–2025. Muistio, s. 17. <https://vm.fi/documents/10623/15806635/Verotuet+2023%E2%80%932025.pdf/47a20592-6d4b-c4f2-5c93-13eff08277ec/Verotuet+2023%E2%80%932025.pdf>

¹¹ Finér, L. (2025). Lahjaveropuhallus – Selvitys perintö- ja lahjaverotuksen sukupolvenvaihdoshuojennuksen vaikutuksista julkiseen talouteen ja verotuen saajille. Kalevi Sorsa Säätiö. Tutkimusraportti, s. 20. <https://sorsafoundation.fi/wp-content/uploads/kss2025-lahjaveropuhallus-tulostusversio.pdf>

¹² Finnwatch. (2024). Veropohjan aukot. Tutkimusraportti, s. 94–96. https://finnwatch.org/images/reports_pdf/Veropohjan_aukot.pdf

Edellisistä kappaleista käy ilmi, että perintöveron korvaaminen luovutusvoittoverolla olisi haitallinen toimi niin valtiontalouden kuin taloudellisen tasa-arvon näkökulmasta eikä sillä saataisi aikaan haluttuja kasvuvaikutuksia. Näiden lisäksi toimenpide olisi selvässä ristiriidassa parlamentaarisen velkajarrusopimuksen kanssa ja vaikeuttaisi olennaisesti valtiontalouden tasapainotustavoitteisiin pääsemistä.

Perintö- ja lahjaveron kohdalla on myös hyvä huomata, että jo väliaikainen poisto johtaisi valtaviin ja lopullisiin veromenetyksiin, koska varallisuutta siirtyisi jälkipolville ennakkoperintönä sillä hetkellä, kun perintö- ja lahjaverosta luovuttaisiin. Nämä ennakkoperinnöt jäisivät kokonaan verottamatta, vaikka jokin seuraava hallitus päättäisi myöhemmin palauttaa perintö- ja lahjaveron.